

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	34459
Nom	Medicina legal i salut pública
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	4.5
Curs acadèmic	2019 - 2020

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1204 - Grau de Medicina	Facultat de Medicina i Odontologia	5	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1204 - Grau de Medicina	9 - Medicina social y habilidades de comunicació	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
GONZALEZ ARRAEZ, JOSE IGNACIO	265 - Medicina Prev. i Salut Púb., C. Aliment., Toxic. i Med.Legal
VERDÚ PASCUAL, FERNANDO ALEJO	265 - Medicina Prev. i Salut Púb., C. Aliment., Toxic. i Med.Legal

RESUM**Medicina legal**

La medicina legal és el conjunt de coneixements mèdics i biològics necessaris per a la resolució dels problemes que planteja el dret, tant en l'aplicació pràctica de les lleis, com en el seu perfeccionament i evolució. S'ocupa de l'estudi dels problemes medicojurídics que tenen relació amb la persona i el cadàver, i inclou les qüestions de legislació mèdica i de responsabilitat professional.

Salut pública

La salut pública és la ciència i l'art de prevenir les malalties, prolongar la vida, fomentar la salut i l'eficiència física i mental, mitjançant l'esforç organitzat de la comunitat per a: el sanejament del medi ambient, el control de les malalties transmissibles i no transmissible, l'educació sanitària, l'organització dels serveis de salut i el desenvolupament dels mecanismes socials que asseguren a l'individu i a la comunitat un nivell de vida adequat per a la conservació de la salut.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

COMPETÈNCIES

1204 - Grau de Medicina

- Reconèixer els elements essencials de la professió mèdica, incloent-hi els principis morals i ètics, les responsabilitats legals i l'exercici professional centrat en el/la pacient.
- Comprendre la importància d'aquests principis per al benefici del pacient, de la societat i la professió, amb una atenció especial al secret professional.
- Desenvolupar la pràctica professional respecte a l'autonomia del pacient, a les seues creences i cultura.
- Reconèixer els determinants de salut en la població, tant els genètics com els dependents del gènere i estil de vida, demogràfics, ambientals, socials, econòmics, psicològics i culturals.
- Assumir el seu paper en les accions de prevenció i protecció davant malalties, lesions o accidents i manteniment i promoció de la salut, tant a nivell individual com comunitari.
- Reconèixer el seu paper en equips multiprofessionals, assumint el lideratge quan siga apropiat, tant per al subministrament de cures de la salut, com en les intervencions per a la promoció de la salut.
- Conèixer les organitzacions nacionals i internacionals de salut i els entorns i condicionants dels diferents sistemes de salut.
- Coneixements bàsics del Sistema Nacional de Salut i de legislació sanitària.
- Organitzar i planificar adequadament la càrrega de treball i el temps en les activitats professionals.
- Capacitat per treballar en equip i mper relacionar-se amb altres persones del mateix o distint àmbit professional.

- Capacitat de crítica i autocrítica.
- Capacitat per comunicar-se amb col·lectius professionals d'altres àrees.
- Reconeixement de la diversitat i multiculturalitat.
- Considerar l'ètica com a valor primordial en la pràctica professional.
- Tener capacitat de treballar en un context internacional.
- Conèixer els fonaments legals de l'exercici de la professió mèdica. Consentiment informat. Confidencialitat.
- Reconèixer, diagnosticar i orientar el maneig del dany físic i mental.
- Conèixer les implicacions socials i legals de la mort. Conèixer i reconèixer l'evolució normal del cadàver. Conèixer les bases del diagnòstic postmortem i els fonaments de criminologia mèdica.
- Ser capaç de redactar documents medicolegals.
- Reconèixer la necessitat de mantenir la competència professional.
- Conèixer els principis i aplicar els mètodes propis de la medicina preventiva i la salut pública.
- Saber valorar els factors de risc i prevenció de la malaltia. Reconèixer els determinants de salut de la població. Indicadors sanitaris.
- Conèixer els sistemes de planificació, programació i avaluació de programes de salut.
- Comprendre les actuacions en la prevenció i la protecció davant malalties, lesions i accidents.
- Saber avaluar la qualitat assistencial i les estratègies de seguretat del pacient. Conèixer la importància de les vacunes.
- Conèixer les estratègies en salut i medi ambient, en seguretat alimentària i en salut laboral.
- Ser capaç de dissenyar i dur a terme estudis estadístics senzills utilitzant programes informàtics i interpretar-ne els resultats.
- Conèixer els aspectes de la comunicació amb pacients, familiars i el seu entorn social: models de relació clínica, entrevista, comunicació verbal, no verbal i interferències. Donar males notícies.

RESULTATS DE L'APRENENTATGE

Salut pública. En acabar el curs, l'alumne ha de ser capaç de:

- Aplicar els conceptes de la salut pública en general i en disciplines relacionades.
- Conèixer l'entorn organitzatiu i normatiu de la salut pública a Espanya, comparant-ne les característiques amb altres sistemes sanitaris.
- Col·laborar en la prevenció i el control de les malalties cròniques i accidents, actuant com a educador sanitari sobre els estils de vida i els factors ambientals, així com d'assistència sanitària.
- Conèixer l'entorn organitzatiu del sistema sanitari espanyol i a nivell internacional.
- Conèixer el procés i el desenvolupament de la planificació, la programació i l'avaluació de programes de salut i assistencial.
- Analitzar oportunitats i reptes plantejats per situacions noves o canviants en relació amb la salut pública.
- En general, es pretén fomentar la capacitat d'anàlisi i síntesi en la resolució de problemes i en la presa de decisions.

Medicina Legal. L'alumnat ha de ser capaç de:

- Reconèixer els elements legals essencials de la professió mèdica i les seves responsabilitats derivades.
- Conèixer la legislació sanitària que regeix les diverses activitats professionals.
- Reconèixer, diagnosticar i orientar el maneig del dany físic i mental, tant d'origen violent com a natural.
- Reconèixer, diagnosticar i orientar les situacions de maltractament de les persones en general i des d'una perspectiva de gènere.
- Saber detectar en el cadàver els signes dels quals es puguin derivar responsabilitats legals.
- Saber preservar els indicis criminalístics que puguin servir per a l'auxili pericial de la justícia.
- Redactar documents mèdic legals.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Docència teòrica.

MÓDULO I: SALUD PÚBLICA

1. Concepto de Salud Pública. Problemas de salud según grupos poblacionales (asociados al sexo y a las distintas edades). Promoción y programas de salud. Exámenes en salud.
2. Educación sanitaria. Principios y métodos. Influencia sobre la salud del tabaquismo, alcohol y consumo de drogas. Conductas de riesgo.
3. Salud laboral.
4. Planificación, programación y evaluación de programas de salud y asistencial.
5. Sistema Sanitario Español. Organización Sanitaria en la Comunidad Autónoma.
6. Organización Sanitaria Internacional en la Unión Europea y a nivel mundial. Economía y gestión de la salud.

MÓDULO II: MEDICINA LEGAL

7. Medicina legal y forense. Concepto y contenidos.
8. Medicina legal del ejercicio profesional.
9. Tanatología forense I
10. Tanatología forense II.
11. Patología forense I.
12. Patología forense II.
13. Psiquiatría forense.
14. Sexología forense.
15. Medicina Legal de la actividad laboral.
16. Simulación de enfermedad.

2. Docència pràctica. Mòdul I (Salut Pública)

1. Pràctica (2h): valorar les indicacions i els procediments dels diferents mètodes de diagnòstic precoç de malalties: càlcul del risc cardiovascular.
2. Pràctica (2h): ús adequat de les vacunes.
3. Informàtica (2h): identificació de patrons de vida saludables i hàbits de risc. Anàlisi d'una població (I).
4. Informàtica (2h): identificació de patrons de vida saludables i hàbits de risc. Anàlisi d'una població (II).
5. Laboratori (2 h): triar i aplicar correctament el desinfectant adequat. Valorar els controls i mètodes d'esterilització.
6. Seminari (1h). Salut laboral. Valors límit d'exposició professional.
7. Seminari (1h): valorar les indicacions i els procediments dels diferents mètodes de diagnòstic precoç de malalties: diagnòstic precoç del càncer.
8. Seminari (1h): Educació sanitària per a fomentar hàbits saludables: tabaquisme.

3. Docència pràctica. Mòdul II (Medicina Legal)

9. Documents mèdics legals. (Aula Facultat de Medicina).
10. Legislació sanitària. No presencial. Aula Virtual).
11. Responsabilitat professional. (Aula Facultat de Medicina).
12. Autòpsia (IML, aula virtual).
13. Clínica medicoforense (IML, aula virtual).
14. Jutjat de guàrdia (IML, aula virtual).
15. Laboratoris forenses: histopatologia forense, genètica forense i ecotoxicologia forense.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Pràctiques de medicina legal	20,00	100
Classes de teoria	19,00	100
Seminaris	11,00	100
Pràctiques en aula informàtica	4,00	100
Pràctiques en laboratori	2,00	100
TOTAL	56,00	

METODOLOGIA DOCENT**Mòdul I: Salut Pública:**

Els continguts teòrics s'impartiran a través de lliçons magistrals dialogades amb l'alumnat fomentant la participació de l'alumnat a través de preguntes.

Aquestes sessions teòriques tindran el complement dels seminaris presencials (3 hores).

Les sessions pràctiques estaran formades per pràctiques a l'aula (4 hores), pràctiques d'informàtica (4 hores) i pràctiques en laboratori (2 hores).

En les sessions pràctiques a l'aula d'informàtica, l'alumne utilitzarà metodologia basada en aprenentatge mitjançant resolució de problemes. Es fomentarà el treball en grup que permetrà el desenvolupament de capacitats de comunicació i expressió oral coherent i lògica.

Mòdul II: Medicina Legal:

Els continguts teòrics s'imparteixen com a lliçó magistral relacional i participativa regulada. Els continguts pràctics es desenvolupen en l'Institut de Medicina Legal i Ciències Forenses de València, en quatre àrees principals: laboratoris forenses de toxicologia i genètica, medicina forense clínica general i psiquiàtrica, assistència a proves pericials en seu judicial i autòpsia mèdic forense.

Es complementa amb seminaris a desenvolupar en la Facultat de Medicina i Odontologia sobre documents mèdic legals i responsabilitat professional metgessa juntament amb el treball des de l'aula virtual.

AVALUACIÓ

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Sierra López A, Saénz González MC, Fernández-Créhuet Navajas et al. (dirs.). Piedrola Gil. Medicina Preventiva y Salud pública. 12^a ed. Barcelona: Elsevier-Masson, 2016.
- Manual de medicina legal y forense para estudiantes de Medicina (1ª edición) Editado por José Antonio Menéndez de Lucas, Manuel Ruiz Cervigón, Luis Segura Abad y Maite Elegido Fluiters. Barcelona, Elsevier-Masson, 2014.
- Verdú Pascual, F. ¿Qué dice el forense? 3ª edición. Granada, Comares. 2014.
- Revistas de medicina legal y forense (disponible en <http://www.uv.es/fevepa/revi.html>, acceso el 12.04.16).
- PubMed médico forense (disponible en <http://www.uv.es/fevepa/medli.html> acceso el 12.04.16)

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

1. Contenidos

SIN CAMBIOS

2. Volumen de trabajo y planificación temporal de la docencia

Clases de teoría: SIN CAMBIOS

Seminarios, prácticas en aula informática, prácticas en laboratorio: mismas horas, sin presencialidad desde 23 de marzo hasta final de curso. Se mantienen horarios para el inicio de las sesiones conforme estaban programadas.

3. Metodología docente

En el módulo de Salud Pública la docencia presencial en las aulas se sustituye por:

- Subida de materiales al Aula Virtual
- Propuesta de actividades y ejercicios a entregas vía Aula Virtual
- Forum en aula virtual- Problemas/ejercicios resueltos vía Aula Virtual

4. Evaluación

Aspectos generales

En la evaluación de la asignatura corresponderá un 67% a los resultados obtenidos en la valoración de los conocimientos incluidos en el Módulo II (Medicina Legal) y un 33% a los correspondientes al Módulo I (Salud Pública). Para poder superar la asignatura se deberá obtener en ambos módulos una puntuación igual o mayor a cinco en cada uno de ellos. En ningún caso se guardará la nota obtenida en cualquiera de los ejercicios correspondientes a la asignatura, para cursos diferentes del vigente.

Medicina Legal

La evaluación del módulo de Medicina legal se efectuará mediante la valoración de un trabajo original elaborado sobre alguno de los temas de la Medicina Legal.

El alumnado deberá realizar un trabajo con una extensión máxima de 15 y mínima de 10 hojas DIN A4, fuente Times New Roman de 12 puntos, con interlineado de 1'5 y márgenes (superior, inferior, derecho e izquierdo) de 2 cm. La sangría de inicio de párrafo ha de ser de 2 cm.

La temática se asignará al alumnado en función de su NPA, con arreglo a la siguiente distribución:

NPA terminado en 0 (cero) Análisis legal del acto médico

NPA terminado en 1 (uno) Caracteres y utilidad de los fenómenos cadavéricos

NPA terminado en 2 (dos) Heridas por arma blanca NPA terminado en 3 (tres) Heridas por arma de fuego

NPA terminado en 4 (cuatro) Principales aplicaciones de la psiquiatría forense

NPA terminado en 5 (cinco) Aspectos periciales en la Sexología forense. NPA terminado en 6 (seis) Formas de enfermar en el ámbito labora

INPA terminado en 7 (siete) Simulación de patologías NPA terminado en 8 (ocho) Muertes por compresión del cuello

NPA terminado en 9 (nueve) Lesiones y muerte en hechos del tráfico de vehículos terrestres

Los trabajos pueden realizarse en valenciano o castellano, indistintamente.

El documento se presentará en formato pdf – sin protección alguna- a fin de que pueda ser sometido a los detectores de plagio.

Tras el título del trabajo, se hará constar el nombre y apellidos de quien lo presenta, junto a su NPA.

Salud Pública

Se mantiene la obligatoriedad de las sesiones prácticas para superar la evaluación final. Esta obligatoriedad se evaluará mediante el control de asistencia a dichas sesiones mientras se mantuvieron las clases presenciales hasta el 12 de marzo de 2020, y a partir de dicha fecha mediante la realización y entrega de los ejercicios propuestos en el Aula Virtual en relación con cada sesión práctica programada.

Para presentarse al examen es imprescindible hacer llegar con anterioridad al departamento la ficha para el control de la asistencia a las prácticas o, en el caso de alumnos Erasmus, el certificado de haberlas realizado en el centro correspondiente.

El examen correspondiente a la parte de Salud Pública de la asignatura de Medicina Legal y Salud Pública será una prueba tipo test accesible desde Aula Virtual el mismo día y hora en el que esta evaluación estaba programada, con un tiempo limitado para su resolución (una hora). La prueba consistirá en 50 preguntas de respuesta múltiple, con 5 opciones de respuestas cada una de las que se deberá marcar una única opción, habiendo una única respuesta correcta. Se puntuará con 0,2 puntos cada pregunta acertada y se restarán 0,05 puntos por cada pregunta mal contestada. Las respuestas en blanco no restan. Del total de preguntas, 25 preguntas corresponderán a los temas de teoría y 25 preguntas a los de las prácticas (incluyendo seminarios).

La calificación obtenida en la evaluación de Salud Pública contribuirá en un 33% a la calificación total en la asignatura Medicina Legal y Salud Pública.

5. Bibliografía

VNIVERSITATIS VALÈNCIA

Guia Docent
34459 Medicina legal i salut pública

SIN CAMBIOS

